

Herri Orratz

IÑAKI SEGUROLA

GAUZA alfer samarra da zerbaiten alde egotea, itsasoan egiten duen euria edo gizonezko gehienek tiak bezain alferrikakoa. Ni, konparazio batera, egon ninteke hauteskunderen edo Lola Putaespanyakoaren biziminen alde, baina nekez egongo naiz ustez barnean josirik daramadan edo naraman zerbaiten fabore. 'Alde egiteko' modu geriztua baizik ez da 'alde egote' hori: alde dagoenak aldea dagoela ematen du adiztera, aldea eta bitartea, zu hor eta ni hemen. Zer bota zion Txirrita batek euskarari?: «gu zure kontra ez gera». Zer esango zion bestela? Alde zegoela esango ote zion ba, «gau eta egun nere barruan / bueltaka dabilt euskera» aitortu eta gero? Ezin litekeena. Euskararen alde dagoen jendakia ugaltu zaigu zelula minbizidunen abiadan, eta batipat oinak arin (eta mihi geldo) dituen. Alde dagoena, bai, baina ez egonean, ez egote hutsez, baizik ibilian: ibilian egotea, zangoak nekatz hizkuntza baten nekeak arintzea bezalaxe, gauza zaila edo parregarria izango da, baina (diruaren misterioak!) errentagarria da, diotenez.

Orain: negatibik, ibilera negargarri horiek utzi, txandarrak erantzi eta daudela egonean gozo. Nolatan hori? Makrofuntzio horiek denak Herri Orratz bihurtuz, hau da, beste zera horrekin... izaten da ba, azukre beltzaren tankerako zera hori... hartu eta orratz hipodermiko banarekin zasta!, hara hor larririk eta ezinegonik gabeko egona: milaka eta milaka ikastolazale fin, sekulako poñimendurekin, egon eta egon, alde egotea beste eginkizunik gabe, hitzik esan gabe (badaezpada), orain baino gezur zuri gutxiagorekin beste inola baino diruketa gizenagoa sortuko lukeen festa lasai goxoan. Dirua beti da zikina; narkolizardiekin ere jaso litezke ikastolak.

Aurtengo pastoralala

J.L. DAVANT

DAGOENeko dator udari pentsatzeko garaia. Urteko gertakizuna Zuberoan, ohi denez, pastoralala dugu: aurtengoa 'Aguirre Presidenta', Arrokiagako herriak antzeztuko duena uztailaren 23an eta abuztuaren 6an. Aguirre Lendakari zenaren bizia du aurkeztzen. Tituluak baten bat harri dezake, 'Aguirre' abizen eta deituraren grafiaz lehenik: historian ezagutua den bezala idatzi dut; 'Presidenta' hitzaz bigarrenik: zubereraz erabiltzen duguna da. Baina lasai: 'Lendakaria' da gero gehien agertzen dena. Aguirre zena gizon handi oso egokia iduritu zait pastoral batentzat, bereziki garai honetan, batasun egilea izan baitzen, euskal historiako une garrantzitsuenetarik bat pertsonifikatzeraino: haren itzulian berpiztuko da 36ko gerlan eta munduko bigarrenen abertzaleek bizi eta jasan zutena, orduko abesti hunkigarriak lagun.

Historia errespetatu dut pastoreko lege bereziek editean ahal duten heinean: hots orokorki ondo eta xehetasunetan askatasun gehiagorekin. Antzerkian gaude hor, ez historiako ikasgai zorrotz batean. Alde batetik ez ditaike dena erakutsi hiru orduko ikuskizun batean, beraz hautuak egin behar dira eta hor sartzen da idazlearen esku librea, bere joera, ideologia eta helburuekin. Besteetik nabardura guztiak errespetatu, ez litzateke literatura egiterik. Pastorealean, onek zinez on izan behar dute, gaiztoek aldiz oso gaizto: manikeismoa da hor nagusi. Azkeneko pastoralala ez da antzerki errealista, baina sinbolista.

Historia hurbilaren aipatzea lan zaila da eta gai minbera, 'Xalbador' pastoralarekin ikusi genuen bezala (nahiz ongi ateratu zen). Baina 30 urteko epea gainditurik dugu, Lendakari zenaren bizi publikoa dut aipu eta bizi den pertsonarik ez dut aurkeztzen. Aupa beraz Arrokiaga!

● egin

Bi manifestazio

Gauzak beti binaka egiten dituen herri honetan —artikulazio txarraren adierazle—, gaur eta bihar Donostian bi manifestazio izango dira.

Gaurkoa «Jose Maria etxera. Libertad» lemapean bost elkarteek konbokatutako: Gesto por la Paz, Asociacion pro Derechos Humanos en el Pais Vasco, Bakea Orain, Fundacion Jovenes por la Paz eta Denon Artean. Hauen iritziz, J. M. Aldaia bahitu dutenek «moral bikoitza dute, bizitza eta askatasuna, beren ustezko helburu politikoen pean jartzen dituztelako, horiek merkantzia bihurtuz».

Honen diskutigarri diren argudioak eta manifestazioak hainbat apoio lortu dute. Adegipatronalak, patronala biktima bilakaraziz, dio: «Aldaiak, luzaz bakardadean

Tabacalerako presidentek esan du erretzea ona dela birikentzat. Egia. Nik tabakoari esker utzi diot ezتل egiteari. GORKA / EL MUNDO

mehatxuak eta gogorkeria jasan behar izan dituzterreuskal enpresari guztiak ordezkatzeko dituzte.

Guitrans-ek, Asociacion Empresarial de Transporte de Mercancias por Carretera de Guipuzcoa, kamioietan jartzeko 100.000 eranskailu lazo urdinarekin eta 20.000 metro zinta urdin Estatu espainiarreko bazter guztietan bana-

tuko ditu. Deportatuak, torturatuak eta beste bahituak kasuak hain ondo defendatzen ez dituen Ararteko berria ere gaurko manifestazioan agertuko da. Hemen Gaudeko Ertzaintzako 'bakezaleak' agertuko diren bezala.

Gaur goizean, Madrilgo Plaza de la Villa-n laguntza-kontzentrazioa konbokatutako PP, PSOE eta IU alder-

diek. Txetxenia eta Bosniako sarraskiekin, ixilik egon beharrean, lotsatuta sentitu beharko lukeen Europako Parlamentuak ere Aldaiaren bahiketa gaitzetsi du, aipatutako hiru alderdi espainiarrek eta EAJk eraginda.

Horrelako sostenguek, hasieran pertsona baten askatasuna defendatzeko omen zen manifestazioa politizatu eta, argi eta garbi, Espainiako jo-kaera biolentoaren tresna bihurtu dute, *statu quo* injusto eta desorekatua mantentzeko.

Amnistiaren Aldeko Batzordeek, beren familiei bahitutako atxilotuen eskubideak hainbestetan defendatu dituztenek, gaurkoa ez baizik bihar igandeko manifestazioa («Euskal Herria askatu» lemapean) hobesten dute: «bat egiten dugu igandeko manifestazioarekin, uste baitugu Euskal Herri askea, gizon eta emakume askeek osatzen dutena izango dela».

EDITORIALA

ZUZENDARIARI

Euskara ikasleak diskriminatuak

Orain dela hilabete batzuk egindako plenoan onartu ziren Elgoibarren euskararen erabilpena zuzpertz eta arautuko duten udal ordenantzak. Ordenantza horietan besteak beste, AEK euskaltegiak hutsune bat somatu zuen helduen euskalduntze eta alfabetatzaren inguruan eta aportazio bat egitea erabaki, honako hau izan zelarik aipatu aportazioa:

«Herriko langabetu, ikasle eta jubilatu guztiek euskalduntze, alfabetatze edo EGA ikastaroen matrikula ordaintzerakoan udalak ematen duen diru-laguntza izango dute; langabetu, ikasle eta jubilatuak aukeratutako legezko herriko edozein euskaltegian».

Dena dela, aportazio hau udalari aurkeztu baino lehen, puntu honen inguruan duten iritzia jakin nahirik, alde batetik herriaren euskararen inguruan lanean dihardutenengana jo genuen eta bestetik

sindikatuengana, izan ere gaur egun AEK euskaltegia aukeratzen duten langabetu, ikasle eta jubilatuak, udalaren aldetik jasaten duten diskriminazioa arazo soziala ere iruditzen baitzaigu, ez dutelako jasotzen udalaren aldetik udal-euskaltegia aukeratzen dutenek jasotzen duten tratatu berbera, hau da, matrikula erdia udalak ordaintzea, langabetu, ikasle, jubilatu eta elgoibartar izate hutsaren truke.

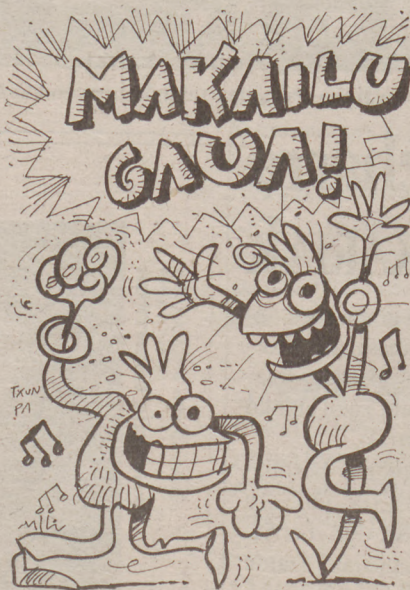
Sindikatu, ikastetxe (Elgoibarko Izarra, ELA, LAB, CCOO, Lanbide Heziketa eta Institutuko zuzendaritza batzordeak, Herri Eskola, Ikastolako langileak, Zazpiki Irratia, Taupada eta Ekekei) eta abarren aldetik jasotako iritzia, guk aurkeztutako puntuaren guztiz aldekoa izan zen, beraz puntu hori sartu genuen alderdi politikoei euren iritzia azal zezaten eta hau izan zen bozketaren emaitza: HBk baiezkoa, PSOE abstenitu eta PNV eta EAK ezezkoa (EA ados egon arren gure enmendakinarekin —aurretik euren adostasuna adierazi baitziguten— botoa

ematerakoan beste puntu bat tratatzen zihardutelakoan, zinegotziak ezezkoa eman zuen) laguntza nahi duenak udal-euskaltegiara joan behar duela argudiatuz PNVk bere aldetik. Guk ez dugu ulertzen PNV alderdiaren jarrera, batez ere kontutan izanda, alde batetik, gaur egun AEK eta Eusko Jaurlaritzaren artean egiten ari diren negoziaketetan akordioak lortu direla eta bestetik, udalak berak SIADCOri eskatutako estudioaren emaitzetan garbi azaltzen zelako, langabetuak gehiago bultzatu beharko lirakekeela.

Lotsagarria iruditzen zaigu, herritar guztientzat eginak eta euskara arautu eta zuzpertzeko izango omen diren ordenantzetan zer eta euskara ikasteko honelako diskriminazioa ezartzea herritar batzuei, hau da, AEK euskaltegia aukeratzen dutenei, PNV alderdiak. Helburua ez al da euskara ahalik eta gehien bultzatzea?

ELGOIBARKO AEK EUSKALTEGIA

GAIA JARRITA

Sagardo Eguna Usurbilen

Urtero bildu ohi da kristoren kuadrila, gaur ere izan baietz sekulako pila. Inor baldin badabil festa giro bila, Sagardo Egunera betor Usurbila.

UNAI AGIRRE

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90
ISSN 1134-640X

OJDK IKUSKATUTAKO HEDAPENA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria: JOAN MARI TORREALDAI

Kontseilari Ordezkarria: IÑAKI URIA

Zuzendaria: MARTXEL OIAMENDI

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

HELBIDEAK

Egoitza nagusia: Gudarien etorbidea, z/g / 20140 Andoain
☎ 300 222 / Erredakzio faxa: 300 255 / Publizitateko faxa: 300 707

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea
☎ 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1. ezker. / 48003 Bilbo
☎ 410 40 46 / Faxa: 410 37 15

Lapurd / Nafarroa Beherea / Zuberoa: Pannecau 14, 1/503 Posta
kutxatila, / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11